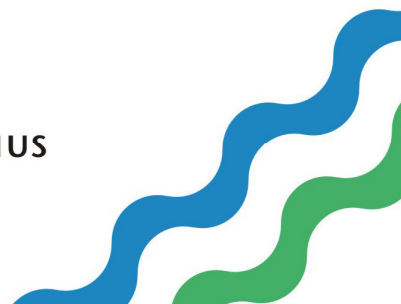

**Maa- ja metsätalousministeriön (MMM) ja
Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL)
välinen tulossopimus vuodeksi 2008**

RIISTAN- JA KALANTUTKIMUS

Vuoden 2008 valtion talousarvion pohjalta sovitaan seuraavista Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen (RKTL) tulostavoitteista vuodelle 2008.

1. Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen vuosien 2008 - 2012 strategiset tavoitteet

1.1. Perustehtäviin vaikuttavat toimintaympäristön muutostrendit

Yhteiskunnan muutokset vaikuttavat luonnonvarojen käytölle asetettaviin vaatimuksiin. Tällaisia muutoksia ovat mm. globalisaatio, kaupungistuminen, vapaa-ajan lisääntyminen, luonnonvarojen hyödyntäjien ikärakenne ja luonnonvarojen omistussuhteiden kehitys sekä kansainvälisen ympäristö- ja luonnonsuojelupolitiikan kehitys. Ne luovat tarpeita selvittää eläinluonnonvarojen hyödyntämisen taloudellisia, yhteiskunnallisia, yhteisöllisiä, biologisia, eettisiä ja elämyksellisiä käytäntöjä ja arvostuksia kokonaisuutena.

Ihmisten luontosuhde on muuttunut. Ympäristön ja eläinten suojelun arvot korostuvat, mikä vaikuttaa myös kalastus- ja metsästyskulttuuriin ja poronhoitoon. Osallistumisesta tulee entistä keskeisempi osa päätöksentekomenettelyä. Metsästystä ja kalastusta koskevissa asioissa kuullaan kansalaisia ja järjestöjä. Maa- ja vesialueiden käyttömuotojen yhteiskunnallinen priorisointi ja kilpailu muuttuvat. Asutuksen, vapaa-aikatoimintojen, matkailun ja luonnonsuojelun tarpeet ohittavat entistä herkemmin maa-, metsä- tai kalatalouskäytön tarpeet.

Kiristynvä verokilpailu pakottaa maakunnat ja alueet investoimaan vetovoimatekijöihin, joilla houkutellessaan paluumuuttajia ja kakkosasujia. Kaupunkien läheisen maaseudun vetovoima kasvaa ja alkutuotantoa syrjäyttää laajeneva asutus, joka tarvitsee alueita myös erilaiseen lähivirkistykseen kysyntään.

Eläinluonnonvarojen käytössä ja hoidossa vaaditaan kestävyyttä, jossa otetaan ekologisen ulottuvuuden lisäksi huomioon aiempaa enemmän taloudelliset, sosiaaliset ja yhteisölliset ulottuvuudet. Tehostuneen suojelun ansiosta tai luontaisesti monet aiemmin harvinaiset tai uudet eläinlajit runsastuvat. Suhtautuminen runsastuneisiin lajeihin muuttuu, kun niistä alkaa olla haittaa jopa asumisviihtyvyydelle tai turvallisuudelle. Porojen laiduntaminen joutuu entistä enemmän kilpailuun muun maankäytön kanssa. Intressi- ja muut ristiriidat lisääntyvät.

Kala- ja porotalouden alkutuotanto yhtäältä keskittyy, toisaalta erikoistuu ja ammattimaistuu. Yrittäjyyden ja taloudellisen osaamisen merkitys vahvistuu. Kalastajien, kalanviljelijöiden ja poromiesten vanheneminen vähentää yrittäjien määrää, kun kaikille ei ole jatkajia. Pienten yksiköiden alhainen kannattavuus ei houkuttele uusia yrittäjiä. Energian hinnan nousu heikentää ammattikalastuksen, poronhoidon ja niihin liittyvien elinkeinojen kannattavuutta.

Osa vesiviljelystä luopuvien yritysten lupakapasiteetista siirtyy jatkaville yrityksille, mutta osa voi hävitä. Ympäristölupavaatimukset tulevat edelleen kiristymään ja tuotannon eettisyyteen kiinnitetään enemmän huomioita. Naapurimaita kireämpi lupapolitiikka on jo siirtänyt kalanviljelyn tuotantoa Ruotsiin ja Luoteis-Venäjälle. Kalanviljelyelinkeinoon talousriskinä säilyy vielä kauan se, että tuotannossa on valta-asema punalihaisella lohikalalla, jonka kotimarkkinoihin heijastuvat sekä globaalit ylitarjontatilanteet että Euroopassa ja lähivaltioissa toteutettavat toimet. Vaalealihaisten lajien tuotannon yleistymisen pienentää tätä toimialariskiä.

Elintarvikkeiden kysyntä segmentoituu. Elintarviketurvallisuudella ja eläinsuojelulla on EU-ohjauksessa suuri painoarvo. Tuotteiden ja toiminnan laadun merkitys kalaan ja poroon perustuvassa elintarviketuotannossa korostuu. Kuluttajat toivovat pitkälle jalostettuja laadukkaita terveellisiä ja kestävästi tuotettuja elintarvikkeita. Pyynnistä, tuoreen riistan ja kalan käsittelystä ja lähiruoan nauttimisesta aidossa ympäristössä on muodostunut sosiaalinen tapahtuma ja hyvinvointia edistävä vapaa-ajan elämys. Raaka-aineiden käsittelytaidot ovat siirtyneet pääosin ammattilaisille ja teollisuuteen. Elintarvikkeiden jakeluketju on pidentynyt ja monimutkaistunut. Muutokset asettavat uusia vaatimuksia tuotteiden laadulle, turvallisuudelle ja alkuperän jäljitettävyydelle.

Ilmastomuutos vaikuttaa toimialan eläinkantoihin ja niiden hyödyntämiseen. Kalastus, metsästyksen ja muut luontoon liittyvät harrastukset ovat edelleen tärkeitä suurelle osalle väestöstä. Harrastukset tuotteistuvat ja synnyttävät työpaikkoja liitännäiselinkeinoihin. Kalastus- ja eräoppaista ja muista luontopalveluissa työskentelevistä tulee tärkeä ammattikunta. Lisääntyvä vapaa-aika ja varallisuus sekä senioreiden kasvava määrä lisäävät harrastusmahdollisuuksien ja -palvelujen kysyntää. Viranomais- ja yritystasolla tarvitaan tietoa markkinaosapuolten näkemyksistä ja odotuksista. Yritystasolla tarvitaan mm. kohdennettua tietoa markkinoista ja tietotuotteita tuotekehitykseen.

Itämeren rehevöitymisen seuraukset voivat paikoin haitata kalanviljelyä ja kalastusta sekä riistalajistoa. Dioksiinijäämät aiheuttavat ongelmia lohen ja silakan kaupalle. Rannikkovedet särkikalavaltaistuvat, mutta sisävesien kalataloudellinen laatu on parantunut. Talouskalalajien kannat kestävät nykyisenlaajuisen hyödyntämisen, jos istutuksin tuettujen lajien (lohikalat, siiat, kuha, harjus) istutuksia jatketaan. Virtavesien kunnostukset lisäävät vapaa-ajan kalastuksen mahdollisuuksia. Ilmaston hidas muutos jatkuu ja sen vaikutukset alkavat vähitellen näkyä yhä selvemmin elinympäristöissä ja eläinkannoissa. Porolaitumien ylilaidunnuksen vaikutukset pysyvät pitkään joillakin alueilla.

Biologinen tieto on entistä keskeisempi työkalu poliittisten kantojen muodostamisessa. Vaeltavien ja muuttavien lajien hyödyntämistä ja suojelua koskeva säädöspohja ja ohjaus muuttuvat entistä kansainvälisemmiksi. Erityisesti tietoa tarvitaan lajeista, jotka ovat tärkeitä hyödyntämiskohteita ja/tai aiheuttavat yhteiskunnallisia ristiriitoja tai ovat konkreettisen kansainvälisen sääntelyn ja poliittisen kiinnostuksen kohteena.

Tautiriskit kasvavat sekä eläintuotannossa että luonnonpopulaatioissa. Niiltä sekä haittaeläimiltä suojautumisen kustannukset nousevat. Taudit ja vieraat lajit ovat riski paitsi eläinkannoille, myös niiden hyödyntämiselle ja ihmisen terveydelle.

Tietohallinnon kehittämiseen kohdistuva paine tulee enenevässä määrin laitoksen sidosryhmiltä. Tämä näkyy sekä hallinnon että yksittäisten kansalaisten tietotarpeissa. Kansalaiset ovat tottuneet etsimään tietoa netistä ja heitä kiinnostavan tiedon on oltava luotettavaa, helposti omaksuttavassa muodossa sekä helposti löydettävissä. Verkkoteknologian avulla voidaan luoda hyvät edellytykset laajalle ja monimuotoiselle yhteistyölle eri toimijoiden kanssa, jolloin pystytään laajemmin hyödyntämään tietovarantoja päätösten tukena.

Valtion sektoritutkimuksen kehittäminen jatkuu. Ministeriöt uudistavat tutkimuksen ohjauksen yhteiskuntapoliittisen kehityksen vaatimusten suuntaisesti. Tutkimuksen kysynnässä ja toteutuksessa tilaaja-tuottaja-malli ja ministeriön tulosohjaus vahvistuvat. Tutkimustoiminnalta vaaditaan laajempaa yhteiskunnallista vaikuttavuutta ja suurempien ongelmakokonaisuuksien ratkaisemista, mikä korostaa yhteistyön, verkostojen ja monitieteisyyden merkitystä. Tulevat

ratkaisut vaikuttavat myös Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen tehtäviin, organisaatioon ja rahoitukseen.

1.2 Keskeiset päämäärät, toimintalinjat/strategiat sekä yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Visio RKTL - Tietoa kestäviin valintoihin

Tutkimuslaitos on kansainvälisesti tunnustettu suunnannäyttävä, joka tuottaa käyttökelpoista tietoa kestäville valinnoille.

- Kansainvälisesti tunnustettu - RKTL on haluttu yhteistyökumppani, jonka tiedot ovat arvostettuja eri sidosryhmien keskuudessa myös kansainvälisesti.
- Suunnannäyttävä - RKTL on aktiivinen, kokoava toimija, joka hahmottaa koko toimintakentän ja sen muutokset luonnonvaroista ja niiden hoidosta harrastus- ja elämäystoimintaan sekä elintarviketuotantoon.
- Käyttökelpoinen tieto - laajasti sekä ulkoisesta että RKTL:n sisäisestä näkökulmasta.

Toiminta-ajatus

Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos tuottaa tietoa eläinluonnonvarojen kestävästä käytöstä, ylläpitoa ja elinympäristön hoitoa varten sekä edistää toimialansa elinkeino- ja harrastustoimintaa.

Strategiset tavoitteet

- Hyödynnämme asiantuntijaroolia entistä paremmin yhteiskunnallisen vaikuttavuuden kasvattamiseksi.
- Tuotamme laaja-alaista, biologisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen näkökulman yhdistävää tutkimustietoa päätöksenteon pohjaksi.
- Parannamme tiedon käytäntöön vientiä ja hyödyntämistä.
- Kehitämme verkosto-osaamisen taitoja ja edistämme alan toimijoiden verkottumista kotimaassa ja kansainvälisesti.
- Kehitämme ydintoimintamme kansainvälisesti korkeatasoiseksi.
- Kohdistamme taloudelliset, tila- ja henkilöstöresurssit strategian toteuttamiseksi.
- Kasvatamme ulkopuolisen rahoituksen osuutta.
- Kehitämme mittausjärjestelmää tukemaan strategisten tavoitteiden toteutumista.

Toimintalinjat

Tutkimuslaitoksen toiminta sopeutetaan valtiohallinnon tuottavuusohjelman kehysten mukaiseksi. Tavoitteen saavuttamiseksi toteutetaan tutkimuslaitoksen tuottavuusohjelmaa 2007 – 2011 keskittymällä ydintehtäviin.

Säädöspohjaisia tai vakiintuneita tehtäviä kuten kala- ja riistavarojen arviointia, tilastointia, porolaidunten tilan seuranta, velvoiteistutuksia ja kalakantojen monimuotoisuuden ylläpitoa jatketaan. Mm. organisaatorakenteisiin liittyvillä kehitystoimilla parannetaan ulkoista palvelukykyä ja sisäistä yhteistyötä. Tietohallinnon ja paikkatietokäsittelyn edellytyksiä parannetaan toimintatapa- ja organisaatiojärjestelyin.

Tutkimusta kohdennetaan painottaen valtioneuvoston määräämiä aihepiirejä sekä ottaen huomioon ministeriön vahvistamat hallinnonalojen toimintapolitiikkojen painopisteet. Tutkimuslaitos vahvistaa biologisen, taloudellisen ja yhteiskunnallisen tiedon yhdistämistä tutkimuksessa siten, että ilmiöiden ymmärtäminen tutkimuslaitoksen toimialoilla monipuolistuu ja tutkimuksen kyky palvella päätöksentekoa paranee. Laajat tutkimushankkeet toteutetaan monitieteisinä tutkimusohjelmina. Tutkimustulosten hyödynnettävyyttä parannetaan.

Tärkeimpien kalojen ja riistaeläinten elinkaaret ja hyödyntäminen katetaan seurannalla ja tutkimuksella. Tutkimuslaitos vahvistaa kaikkien vaiheiden osaamista yhteistyöverkoston kanssa. Seurannat ja osa tutkimuksesta palvelevat suoraan tai välillisesti ilmastomuutostutkimusta ja muutokseen sopeutumista.

Kalankasvatuselinkeinon kilpailuedellytyksiä tuetaan kehittämällä kalan laatua ja tuottavuutta parantavia kasvatusmenetelmiä, jalostamalla tuottavampia viljelykantoja sekä saattamalla uusia lajeja kannattaviksi viljelylajeiksi.

Toteutetaan tutkimusohjelmia, joiden tavoitteena on, 1) kehittää viljely- ja istutusmenetelmiä siten, että kalanistutusten tuloksellisuus paranee, 2) auttaa yrityksiä kehittämään ja tuottamaan kannattavasti kuluttajan tarpeita vastaavia kala-, riista- ja poroelintarvikkeita sekä 3) edistää raputalouden vahvistamista. Lisäksi käynnistetään sosioekonominen tutkimusohjelma kala-, riista- ja poroluonnonvarojen käytöstä, hoidosta ja suojelusta.

Kalakantojen monimuotoisuuden ylläpitoa sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa tukeva viljely pysyy tutkimuslaitoksen vesiviljelyn päätehtävänä. Markkinaehtoinen tuotanto saatetaan kannattavaksi. Niiltä osin kuin tämä ei onnistu, alijäämiä tuottavasta toiminnasta ja tuotteista voidaan luopua tai ne voidaan ulkoistaa. Kehitystyön pääpaino on tutkimuksen ja viljelyn yhteistuotteissa ja niiden markkinoinnissa.

Tutkimuslaitos laajentaa suunnitelmakaudella osaamisen ja tuotteiden vientiä ja kansainvälistä yhteistyötä. Suoran ja alihankintaperusteisen EU-rahoituksen tavoitetasona pidetään yhden miljoonan euron tasoa. Samalla varaudutaan vaikeasti ennakoitavan ja voimakkaasti vaihtelevan EU-rahoituksen hallintaan.

Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

Tutkimuslaitos tukee MMM:n toimialan yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden saavuttamista seuraavasti.

Tutkimuslaitos

- tukee asiantuntijana kansallista ja kansainvälistä hallintoa ja päätöksentekoa
- tutkii kala- ja riistavarojen kestävä ja monipuolista hyödyntämistä sekä tuottaa kala- ja riistavarojen runsauden tunnusluvut sekä kala-, riista- ja porotalouden tilastot luotettavasti ja ajantasaisesti
- ylläpitää kalakantojen monimuotoisuutta edistämällä kalavesien ja -elinympäristöjen hoitoa tietotuotannolla ja vesiviljelyn keinoin
- tuottaa tietoa riistalle tärkeiden elinympäristöjen hoidon tarpeisiin
- toteuttaa kalakantojen hoitovelvoitteita ja sopimuskasvatusta
- vahvistaa alan elinkeinojen kannattavuuden ja monipuolistamisen kehittymistä tukevaa tutkimusta ja palvelutuotantoa

- edistää tietotuotannolla hirven, suurpetojen ja hylkeiden aiheuttamien vahinkojen ehkäisemistä
- edistää porolaidunten kestävää käyttöä mm. tuottamalla tietoa laidunten käytöstä ja tilasta
- saattaa verkkopalvelujen avulla tutkimustulokset entistä nopeammin päättäjien, yrittäjien sekä neuvonnan, opetuksen ja kansalaisten sekä riistakanta-arvioiden perusaineiston tuottajien käyttöön.

Kala- ja riistavarojen runsauden ja hyödyntämisen seurannassa otetaan huomioon maa- ja metsätalousministeriön strategiset tavoitteet sekä erityisesti kalakantojen tilan ja riistaeläinten levinneisyyden, runsauden ja vahinkomäärien aiheuttamat muutostarpeet.

2. Vuoden 2008 tulostavoitteet

2.1. Tutkimuslaitosta koskevat tavoitteet

Sektoritutkimus ja asiantuntijuus

Valtionhallinnon sektoritutkimusta koskevien linjausten mukaan lisätään yhteistyötä tutkimuslaitosten ja yliopistojen kanssa. Tutkimuslaitos osallistuu laaja-alaisiin, poikkitieteellisiin tutkimusohjelmiin valtioneuvoston ja sektoritutkimuksen neuvottelukunnan määrittämissä aihepiireissä (mm. luonnonvarojen kestävä käyttö/Itämeren suojelu/ilmaston muutos). Erityisesti kehitetään yhteistyötä hallinnonalan muiden tutkimuslaitosten kanssa sekä tutkimuksessa että tukipalveluissa. Sektoritutkimuksen vaikuttavuutta lisätään tiivistämällä yhteistyötä järjestöjen ja MMM:n alaisen hallinnon kanssa.

- Varaudutaan vastaamaan uuden sektoritutkimusjärjestelmän tietotarpeisiin tutkimusagendan tarkentuessa vuoden 2008 aikana.
- Tutkimuslaitos osallistuu hallinnonalan yhteistyöhön.
- Panostusta ulkopuolisen rahoituksen hankintaan lisätään.
- Sekä kansalliseen että kansainväliseen yhteistyöhön panostetaan käyttäen kannustimia mm. ulkomailla työskentelyyn ja rahoittamalla asiantuntijoiden vierailuja tutkimuslaitoksessa.
- Tuotetaan tieteellisin kriteerien mukaista korkeatasoista tietoa. Ohjelma- ja projektityöskentelyä evaluointijärjestelmineen vahvistetaan edelleen.
- Tutkimuslaitoksen toiminnan eettisyys varmistetaan.
- Kehitetään tutkimuslaitoksen yksiköiden välistä yhteistyötä.

Tutkimuslaitos tukee asiantuntijana kansallista ja kansainvälistä hallintoa ja päätöksentekoa sekä toteuttaa kehitysprojekteja ja tuottaa muita asiantuntijapalveluja, joiden avulla tilaajat voivat kehittää alan ohjauskeinoja ja toimintamalleja. Asiantuntijuutta hyödynnetään mm. lausunnonannoissa ja seuraavissa työryhmissä/organisaatioissa

- EU:n työryhmät, mm. tieteellis-teknis-taloudellisessa kalastuskomiteassa STECF sekä ORNIS- ja HABITAT-komiteoissa, Eurostatin työryhmät
- Euroopan sisävesikalastuskomitea EIFAC
- Itämeren suojelukomissio HELCOM ja sen työryhmät
- Pohjois-Atlantin lohen suojelujärjestö NASCO
- Kansainvälinen merentutkimusneuvosto ICES komiteoineen ja työryhmineen
- Yleissopimus muuttavien luonnonvaraisten eläinten suojelemisesta, Bonnin sopimus, ja Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusopimus, Bernin sopimus
- Afrikan ja Euraasian muuttavien vesilintujen suojelemisesta tehty sopimus AEWA

- Pohjoismaisen ministerineuvoston alaiset kalataloustutkimusryhmät NAF
- Pohjoismainen riistantutkimuskollegio NKV
- Pohjoismainen porotutkimuselin NOR

Tuottavuusohjelma

Toteutetaan tutkimuslaitoksen tuottavuusohjelmaa 2007 – 2011. Tuottavuusohjelman sisältöä ja toimenpiteitä tarkistetaan tarvittaessa.

- Laajennetaan keskitettyä tietokantajärjestelmää pysyvien tutkimustehtävien tietovarantoihin ja liitetään siihen maastotietokanta sekä jatketaan tutkimuslaitoksen tietovarantojen siirtämistä keskitettyihin tietokantoihin ja –rekistereihin.
- Tukipalveluja hankitaan palvelukeskuksesta.
- Toteutetaan henkilöstösuunnitelmaa. Henkilöstön ammatilliseen kehittämiseen investoidaan edelleen ja tehtäväkiertoa tuetaan mm. uusien tehtävien, tehtäväsiirtojen ja vähäisen rekrytointimahdollisuuden synnyttämän ongelman ratkaisemiseksi. Lisätään henkilöstön taitojen monipuolistamista ja siirtymistä uusille syventymisalaille.
- Henkilöstötyytyväisyyttä mitataan säännöllisesti ja sen perusteella toteutetaan kehittämishankkeita.
- Virtuaalisen laboratorio-osaamiskeskuksen yhteisinvestoinneista ja työnjaosta sovitaan.

Toimipaikkastrategia ja alueellistaminen

Tutkimusyhteisöjen vahvistamista jatketaan edelleen ja Helsingin toimipaikan osuutta vähennetään. Vuonna 2008 jatketaan vuonna 2007 laaditun suunnitelman toteuttamista toimipisteiden lakkauttamisesta tuottavuusohjelman mukaan.

Maksullinen toiminta

Maksullisen toimintaan liittyvän kustannuslaskennan uudistus aloitetaan vuonna 2008. Käyttöönottoaikataulu riippuu muista valtiohallinnon taloushallinnon kehittämistoimenpiteistä, ml. uusista tilipuitteista ja uuden taloushallintojärjestelmän käyttöönotosta.

Myynti on kustannukset kattavaa ja kannattavaa.

Toiminnallinen tehokkuus ja sen kehitys osa-alueittain

TAE 2008:n tavoitteet

- Toteutetaan vuoden 2006 tuottavuusohjelmaa, mm. toimipaikkaverkoston kehittämisellä sekä hankkimalla lisäpalveluja palvelukeskukselta.
- Voimavaroja suunnataan elinkeinotutkimukseen, kansainvälistymiseen sekä uusien tuotteiden ja tiedonhallinnan kehittämiseen.
- Kalakantojen hoitamiseksi käytetään arvokalojen sopimuskasvatukseen ja istutuksiin noin 1,1 milj. euroa.
- Tutkimuslaitoksen ulkopuolisen rahoituksen osuutta lisätään, menoista katetaan 30 % ulkopuolisella rahoituksella (maksullinen toiminta, EU-rahoitus, yhteistyörahoitus), jotka hankitaan yksityiseltä ja julkiselta sektorilta.
- Maksullisen toiminnan tuloja sekä yhteistyörahoituksen osuutta pyritään nostamaan mm. tieto- ja asiantuntijatuotteiden myyntiä lisäämällä.
- Vesiviljelyn maksullisen toiminnan kannattavuutta parannetaan suunnitelluilla ja aloitetuilla toimenpiteillä.

Taloudellisuus

Taloudellisuudelle asetetut tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Tuottavuus

Tuottavuudelle asetetut tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Maksullinen toiminta

Maksulliselle toiminnalle asetetut tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Yhteisrahoitteinen toiminta

Yhteisrahoitteisen toiminnalle asetetut tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Tuotokset, laadunhallinta ja niiden kehitys

TAE 2008:n tavoitteet

- Asiantuntijatyötä lisätään.
- Tutkimuksen palvelukykyä päätöksenteolle parannetaan lisäämällä ongelmien monitieteellistä käsittelyä ekologisesta, taloudellisesta ja sosiaalisesta näkökulmasta.
- Tuotetaan tieteellisten kriteerien mukaista korkeatasoista tietoa ja pidetään tieteellisen julkaisutoiminnan määrän trendi nousevana.
- Tutkimuslaitos verkottuu Helsingissä, Joensuussa, Jyväskylässä, Oulussa ja Turussa yliopistojen kanssa muodostaen tutkimusyhteisöjä sekä toimii yhteistyössä kansallisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten kanssa. Vesiviljelyn, kannanarvioinnin ja tilastoinnin sekä tutkimuksen toimintaa varmistetaan toimintajärjestelmillä.
- Projektityöskentelyä evaluointijärjestelmiseen vahvistetaan edelleen.

Lisäksi kehitetään jatkuvasti seurantamenetelmiä ja analyyseja.

Suoritteita koskevat tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehitys osa-alueittain

Henkisiin voimavaroihin liittyvät tavoitteet

- Henkilötyövuosien määrä laskee tuottavuusohjelman mukaan.
- Henkilöstön koulutustasoa nostetaan.
- Henkilöstömenojen osuus kokonaismenoista pidetään 55 %:ssa.
- Henkilöstön osaamiseen panostamista jatketaan; osaamista vahvistetaan sosioekonomisessa tutkimuksessa, menetelmätieteissä, projektiosaamisessa ja esimiestyössä.
- Lisätään työkyvyn ylläpidon tukea.

Henkisiä voimavaroja koskevat tulostavoitteet on esitetty liitteessä 1.

Keskeiset kehittämistavoitteet sekä tuottavuus- ja investointihankkeet

Toteutetaan vuonna 2006 päivitettyä tuottavuusohjelmaa, jossa on esitetty kuvaus vaikuttavuuden ja tuottavuuden parantamisen tavoitteista ja keinoista sekä edellytyksistä.

- Toteutetaan toimipaikkaverkoston kehittämissuunnitelmaa.
- Vähennetään perusbiologista tutkimusta.
- Toteutetaan tutkimuslaitoksen vuonna 2007 tekemää suunnitelmaa siirtyä henkilöstöpalvelujen osalta Valtiokonttorin palvelukeskuksen asiakkaaksi.
- Mahdolliset päällekkäisyydet yliopistojen ja muiden tutkimuslaitosten kanssa karsitaan.
- Osallistutaan hallinnonalan rahanhankinnan lisäämiseen liittyviin hankkeisiin.
- Laajennetaan tietokantajärjestelmiä ja niiden hyödyntämistä.

Saatetaan verkkopalvelujen avulla tutkimustulokset entistä nopeammin päättäjiä, yrittäjiä sekä neuvonnan ja opetuksen sekä kannanseurannan suorittajien käyttöön. Julkaisujen entistä laajempaa leviämistä toteutetaan uusilla sähköisillä julkaisuilla.

Jatketaan vuoteen 2009 kestävästä kannanarviointiin ja tilastointiin liittyvän tietovarannon siirtämistä keskitettyihin tietokantoihin ja rekistereihin laaditun suunnitelman mukaisesti.

Fyysisten investointien määrä vähennetään ja ne kohdistetaan tuloksellisuuden kannalta tärkeimpiin kohteisiin.

Siirrytään asteittain sisäisen asiakkuuden käyttöön ja sisäisen laskutuksen käyttöä laajennetaan.

Tutkimuksen toimintaa evaluoidaan.

2.2. Merkittävät tavoitteet ja tehtävät MMM:n politiikkalohkoittain

Tutkimuslaitoksen päätarkoituksena on tukea maa- ja metsätalousministeriön toimialan päätöksentekoa ja sitä kautta hyödyttää koko yhteiskuntaa. Tulostavoitteet määritetään politiikkalohkoittain TTS-kaudelle sekä tulossopimuksessa ko. vuodelle. Muista vuoden aikana syntyneistä merkittävistä selvitystarpeista sovitaan tutkimuslaitoksen kanssa erikseen.

2.2.1 Kalatalouden politiikkalohko

Kalatalouden vaikuttavuustavoitteet

Kalatalouspolitiikan keskeisimpänä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on kalakantojen kestävä ja monipuolinen hyödyntäminen. Elinkeinokalataloudessa pyritään lisäksi kannattavuuden parantumiseen. Kestävän kalastuksen tavoitetta tuetaan tehokkaalla, tarpeeseen perustuvalla ja suunnitelmallisella kalavesien hoidolla.

Tutkimuslaitoksen kalatalouden keskeiset toiminnalliset tavoitteet

- Tuotetaan merialueen tärkeimmistä saalislajeista kanta-arviot ja kalastusta koskeva neuvonanto, joiden avulla hallinto ja toimiala voivat arvioida alan kehittämisen suuntausta ja painopisteitä.
- Tuotetaan ammattikalastuksen, kalan jalostuksen, ulkomaankaupan ja tuottajahintojen, vapaa-ajankalastuksen ja vesiviljelyn tilastot sekä taloudellisia seurantoja, barometreja ja analyysejä, joiden avulla hallinto ja toimiala itse voivat arvioida alan kehittämisen suuntausta ja painopisteitä.
- Toteutetaan EU:n vesipuitedirektiivistä tutkimuslaitokselle ohjatut velvoitteet.
- Toteutetaan EU:n tiedonkeruuohjelman velvoitteet.

- Toteutetaan EU:n kalataloustilastoinnin velvoitteet.
- Tehdään vesiviljelyn biologis-teknistä ja taloudellis-yhteiskunnallista tutkimusta, jonka avulla voidaan kehittää mm. alan tuotantorakenteen ja –tekniikan monipuolistamista sekä ympäristötaloudellista ohjausta.
- Kehitetään jalostuksen avulla tuottavampaa eläinainesta, jonka avulla alan yritykset voivat parantaa tuotantonsa kannattavuutta ja vähentää toiminnan ympäristövaikutuksia.
- Tuotetaan alkuperäisten kalakantojen mätiä ja poikasia, jotta eri istutustarpeisiin olisi käytettävissä paikallisiin tai alueellisiin olosuhteisiin sopeutunutta, perimältään monimuotoista poikasainesta.
- Säilytetään viljelylaitoksissa ja maitipankkien avulla luonnosta hävinneitä ja vaarantuneita kalakantoja ja niiden sukutuotteita.

Tutkimuslaitoksen kalatalouden tulostavoitteet 2008

Kalakantojen arviointi ja kalavarojen kestävän käytön turvaaminen

- Laaditaan raportti silakka-, kilohaili-, turska-, lohi-, merialueen kuha- ja ahven- sekä Pohjanlahden siikakantojen tilasta vuonna 2007 sekä ennuste vuosille 2008 ja 2009. Raporttiin sisältyvät tiedot lohisaaliista ja lohikantojen tilasta Simojoessa, Tornionjoessa, Näätämojoessa ja Tenojoessa. Raportti toimitetaan ministeriöön 30.6.2008 mennessä.
- Osallistutaan Kansainvälisen merentutkimusneuvoston (ICES) Itämeren kalavarojen hyödyntämistä koskevan neuvonannon valmistelutyöhön kiinnittäen erityistä huomiota Euroopan komission esittämiin pyyntöihin koskien seuraavia asiakokonaisuuksia: Itämeren lohen hoitosuunnitelma, pelagisten kalakantojen hoitosuunnitelmat ja Selkämeren silakkakannan tiheysriippuvuus.
- Jatketaan lohen kotiuttamisohjelman seurantatutkimuksia Kiiminkijoella ja Simojoella.
- Jatketaan Itämeren lohen M74-oireyhtymän seuranta ja laaditaan raportti vuoden 2008 tilanteesta.
- Laaditaan loppuraportti Pohjanlahdella vuosina 2005-2007 harjoitetun valikoivan lohenkalastuksen vaikutuksesta luonnonvaraisiin lohikantoihin.
- Seurataan sisävesien muikkukantojen runsausindeksien kehitystä ja valmistaudutaan ammattikalastuksen kannalta tärkeiden järvien taloudellisesti tärkeimpien kalakantojen seurannan aloittamiseen.
- Jatketaan Saimaan lohen luonnonvaraisen lisääntymisen elvyttämiseen tähtääviä tutkimuksia. Vuonna 2008 laaditaan raportti kudulle palaavien lohien ja vaellukselle lähtevien smolttien akustisten telemetriatutkimusten tuloksista.
- Päivitetään ja julkaistaan Suomen raputalouden kehittymisen seuranta koskevat tiedot ("Raputaloustaloustilastus 2008" –raportti).

Ammattikalastuksen toimintaedellytysten parantaminen (2008-2010)

- Jatketaan kansallista ja kansainvälistä tutkimusyhteistyötä kestävän rannikkokalastuksen edellytysten kehittämiseksi. Vuonna 2008 yhteistyön painopiste on Itämeren hylkeiden kalakantoihin kohdistuvien vaikutusten, erityisesti luonnonlohikantoihin kohdistuvien vaikutusten, selvittämisessä.
- Käynnistetään hanke rannikkokalastuksen taloudellisen seurannan kehittämiseksi.
- Selvitetään silakan käyttöä kalankasvatuksen rehun raaka-aineena.
- Tuotetaan kalatalousbarometri 2008: ammattikalastusyrittäjien taloudelliset näkymät.
- Suunnitellaan hylkeisiin ja merimetsoon liittyvää luonnonvarojen käytön ja suojelun ristiriitojen hallinnan selvittämistä.
- Tuotetaan ammattikalastus merellä ja kalan tuottajahinta-tilastot.

- Tuotetaan raportti hylkeiden kalatalouden alkutuotannolle aiheuttamista vahingoista.
- Tuotetaan toimialakatsaus ammattikalastuksesta.

Innovatiivisten menetelmien saaminen käyttöön vesiviljelyn ympäristöasioiden hallinnassa (2008 – 2010)

- Kehitetään sijainnohjauksen soveltamismalleja.
- Tuotetaan tietoa nettokuormitusperiaatteen soveltamiseksi lupamenettelyssä.

Ruokakalatuotannon viljelylajien monipuolistaminen ja kehittäminen (2008 – 2010)

- Jatketaan kehitystyötä kuhan saamiseksi ruokakalaviljelyyn.
- Kehitetään kuhanviljelyn kiertovesilaitostekniikkaa.
- Jatketaan siian ja kirjolohen valintajalostusta .
- Jatketaan viljelyn siian laadun kehittämistä kalan tarjontaketjussa.
- Tuotetaan kalatalousbarometri 2008: vesiviljely-yritysten taloudelliset näkymät.
- Tuotetaan toimialakatsaus vesiviljelystä.
- Selvitetään mahdollisuuksia saada potentiaalisia tuontilajeja käyttöön.
- Tuotetaan vesiviljely 2007 tilasto.

Kalanjalostuksen ja -kaupan toimintaedellytysten seuraaminen (2008-2010)

- Tuotetaan kalatalousbarometri 2008: kalanjalostus- ja kalakauppayritysten taloudelliset näkymät.
- Tuotetaan toimialakatsaus kalanjalostuksesta ja kaupasta.
- Selvitetään kaupan kansainvälistymisen vaikutuksia Suomen elinkeinokalatalouteen.
- Tuotetaan kalajalosteiden tuotantotilastot 2007.

EU-tiedonkeruuohjelman toteuttaminen

- Toteutetaan EU-tiedonkeruuohjelma hyväksytyyn kansallisen ohjelman ja asetuksen mukaisesti, laaditaan 30.5.2008 mennessä ehdotus seuraavasta kansallisesta ohjelmasta ja raportoidaan vuoden 2007 tiedonkeruu ministeriölle.
- Vastataan EU-tiedonkeruuohjelmaa koskeviin virallisiin tietopyyntöihin.
- Jatketaan EU-tiedonkeruuohjelman tietovarantoa varten toteutettavan tietojärjestelmän kehittämistä. Tietojärjestelmä otetaan tuotantokäyttöön vuoden 2009 aikana.

Kalatalousalan toimintamallien kehittämistä palveleva asiantuntijatyö

- Kehitetään uudistuvan kalaterveysdirektiivin vaatimia omavalvontamenettelyjä karantenoinnin osalta.
- Toteutetaan kalataloutta koskeva Luoteis-Venäjän lähialueyhteistyöhanke.
- Kehitetään EU:n neuvoston tulokaslajiasetuksen toimeenpanoon liittyvää kansallista soveltamismallia.

Tiedontuotanto kalastusmatkailusta 2006-2008

- Tehdään selvitys kalastusmatkailuyrityksiä koskevan tiedon tuotannosta ja tiedonkeruun jatkon suunnittelu 2008.

Vapaa-ajan kalatalous

- Suunnitellaan kalastuslain kokonaisuudistuksessa tarvittavien perustietojen hankkimista koskeva tutkimus.
- Suunnitellaan Suomi kalastaa 2009.
- Suunnitellaan Vapaa-ajankalastus 2008 -tilasto.

Järvien ja jokien ekologisen tilan seuranta (VPD)

- Jatketaan jokien ja järvien kalakantaperusteista ekologisen tilan luokittelun kehittämistä sekä jatketaan vesienhoitolain ja -asetuksen mukaista kalakantojen perusseurantaa.
- Jatketaan koekalastusrekisterihanketta vesienhoitolain ja -asetuksen mukaisten kalakantojen seurantojen tuottaman tiedon rekisteröimiseksi ja luokittelemiseksi yhteistyössä kalataloushallinnon ja ympäristöhallinnon kanssa. Hanke ajoittuu vuosille 2007 - 2009.

Istutusten tuloksellisuuden parantamista palveleva tutkimus ja istutustoiminta

- Jatketaan kalaistutusten tulosten selvittämiseen ja parantamiseen liittyvän tutkimusohjelman (2006-2012) toteuttamista suunnitelman mukaisesti. Vuonna 2008 laaditaan väliraportti tutkimusohjelman edistymisestä erityisesti lohitutkimusten osalta ja käynnistetään tutkimus rehun vaikutuksista istutustuloksiin.
- Laaditaan yhteenveto Inarinjärven järvitaimenistutusten tuloksellisuudesta ja siihen vaikuttavista tekijöistä sekä annetaan suosituksia istutushoidon kehittämiseksi.
- Istutetaan vuonna 2008 eri kohdevesistöihin lohen, meritaimenen, järvilohen, saimaannieriän ja vaellussiian poikasia oheisen liitteen 3 mukaan.

2.2.2 Riistatalouden politiikkalohko

Riistatalouden vaikuttavuustavoitteet

Riistatalouspolitiikan keskeisimpänä yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on riistalajien suotuisan suojelutason säilyttäminen ja näiden lajien metsästyksen kestävyuden varmistaminen. Tavoitteen täyttämiseksi riistantutkimus laatii ajantasaisia, luotettavia ja tieteellisten kriteerien kautta tuotettuja kanta-arvioita päätöksenteon tueksi.

Eräiden riistalajien yhteiskunnallisista vaikutuksista johtuen riistapolitiikan on myös otettava huomioon nämä sosioekonomiset vaikutukset sekä riistalajien väliset vaikutukset. Tutkimuksen tehtävänä on tuottaa luotettavaa ja ajantasaista tietoa näistä sosioekonomisista sekä lajien välisistä vaikutuksista.

Tutkimuslaitoksen riistatalouden keskeiset toiminnalliset tavoitteet

Riistakantojen arvioinnissa vapaaehtoistyön merkitys on suuri. Tämän panoksen saatavuus ei ole tulevaisuudessa varmaa, joten erityistä panostusta on kohdennettava nopean palautteen antamiseen tälle aktiiviselle tiedon kerääjien joukolle.

- Tuotetaan ajantasaiset tiedot tärkeimpien riistalajien runsaudesta, lisääntymistuotosta ja metsästettävyydestä. Erityisenä painopisteenä ovat pyyntiluvanvaraiset lajit, joiden osalta tuotetaan lisäksi kannan kehitystä kuvaavat indikaattorit sekä arviot kestävästä metsästystasosta. Kestävyuden arvioinnissa otetaan huomioon aiempina vuosina toteutunut verotus suhteessa kanta-arvioihin.
- Luodaan ja hallinnoidaan keskeisimpiä riistalajeja koskevia tietokantoja, joissa paikkatietoon sidotut kanta-arviot, havainnot ja saalistiedot on yhdistetty riistalajien aiheuttamista vahingoista saatuun paikkatietoperusteiseen tietoon.
- Tuotetaan muita metsästyksen tilastoja sekä yhteiskunnallisia analyyseja, joiden avulla hallinto ja toimiala voivat arvioida alan kehittämisen suuntausta ja painopisteitä. Tähän liittyen tutkitaan riistan hyödyntämistä harrastuksena ja elinkeinona.

- Tutkitaan elinympäristötekijöitä, muita lajeja ja metsästystä riistakantojen runsauteen vaikuttavina tekijöinä.
- Tuotetaan riistalajien osalta luontodirektiivin 6-vuotisraportoinnin edellyttämät selvitykset sekä lintudirektiivin 3-vuotisraportoinnin edellyttämät selvitykset.

Tutkimuslaitoksen riistatalouden tulostavoitteet 2008

Riistakantojen arviointi ja saalistilastointi kestävän hyödyntämisen perustana

- Tuotetaan ajantasaiset tiedot metsäkanalintujen, vesilintujen, hirvieläinten ja suurpetojen, harmaahylkeen ja Itämeren norpan runsaudesta ja lisääntymistuotosta sekä pienten ja keskikokoisten riistanisäkkäiden runsaudesta.
- Määritetään riistakantojen seurantahankkeet ja kehitystarpeet kansallisten ja kansainvälisten tarpeiden mukaan, erityisesti huomioiden luontodirektiiviin ja lintudirektiivin liitteisiin kuuluvat lajit (2008-2009).
- Jatketaan riistakanta-arvioinnin tiedonkeruu- ja raportointijärjestelmän (hirvi- ja suurpetorekisteri) uudistamista yhteistyössä riistahallinnon kanssa siten, että vuonna 2009 hirvitietokanta on tuotantokäytössä ja vuonna 2010 suurpetokantoja koskeva tietokanta on tuotantokäytössä; työn etenemisestä raportoidaan.
- Arvioidaan mahdollisuutta kehittää riistasaalistilaston tarkkuutta muuttavien vesilintujen sekä tiettyjen vähälukuisten lajien ja metsästyslain 8 §:n mukaisen alueen osalta (2008-2009).
- Valmistetaan vesilintusaaliin rakenne -loppuraportti.
- Tuotetaan riistasaalistilasto 2007.

Riistalajikohtaisiin kannanhoitosuunnitelmiin kuuluvat tutkimushankkeet tai -kokonaisuudet

- Käynnistetään hanke 2008 – 2009 karhun haaskakuvauksen ekologisista ja taloudellisista vaikutuksista.
- Jatketaan tutkimusyhteistyötä lähialueiden susi-, ilves- ja karhukantojen ja erityisesti Luoteis-Venäjän kantojen kehittymisen seuraamiseksi.
- Jatketaan tutkimusta ilveskannan populaatiodynamiikkasta, geneettistä rakenteesta, ilveksen ravinnonkäytöstä ja ilveksen suhteesta muihin suurpetolajeihin.
- Selvitetään metsästyssaaliin naaraskiintiön tarpeellisuus ja merkitys karhukannan levittäytymisen turvaamiseksi 2008 – 2009.
- Jatketaan hylkeiden terveydentilan seurantaa kansainvälisten seurantakriteereiden mukaisesti.
- Käynnistetään tutkimus norpan vuodenaikaisliikkumisesta ja levittäytymisestä käyttäen satelliittipaikannusmenetelmiä Perämeren alueella.
- Jatketaan selvitystä susikannan vaikutuksesta metsäpeurakannan kehitykseen.
- Hirvitalousstrategian valmistelu 2008 - 2009: määritetään hirvitalousalueet huomioiden hirvikannan tuotto ja ravintoresurssit.

Metsästys, lajien väliset vuorovaikutukset ja elinympäristö riistakantojen levinneisyyteen ja runsauteen vaikuttavina tekijöinä

- Jatketaan vuoden 2009 loppuun asti kestävä hanketta metsäkanalintujen elinympäristö- ja tilatarpeista metsätalousmaisemassa.
- Käynnistetään tutkimuskokonaisuus hirvieläinten, suurpetojen ja ihmisen välisestä vuorovaikutuksesta 2008-2012: käynnistetään hirvieläinten pannoitukset, osallistutaan

SA:n rahoittamaan tutkimuskokonaisuuteen hirvieläinten, suurpetojen ja ihmisen välisestä vuorovaikutuksista 2008-2012.

- Aloitetaan peltopyylle soveltuvien elinympäristöjen määrää ja laatua kartoittava tutkimus (2008-2009).
- Käynnistetään tutkimus tavin metsästyssaaliin ikärakenteesta Suomessa, Tanskassa ja Ranskassa suhteessa lisääntymistulokseen 2008-2009.

Elinympäristönvalinta ja käyttäytyminen osana riistan aiheuttamia vahinkoja

- Käynnistetään tutkimus hirvieläinten liikkuvuudesta teiden läheisyydessä.
- Käynnistetään selvitys ahman aiheuttamasta vahingoista ja syistä vahinkojen voimakkaaseen kasvuun ja mahdollisuuksista ennaltaehkäistä vahinkoja. Työ aloitetaan suunnitteluvaiheella.

Riistapolitiikka ja riistavarojen sosioekonominen hyödyntäminen

- Käynnistetään suunnittelu tutkimuksesta ekosysteemilähestymistavan soveltamiseksi hirvi- ja suurpetokantojen hallinnoinnissa 2008-2011.
- Käynnistetään tutkimus suomalaisesta metsästäjästä ja metsästyksestä (2008-2010).
- Käynnistetään hanke hirvisaaliin kaupallisen arvon arvioimiseksi (2008-2010).
- Käynnistetään hanke riistan elinympäristöjen ja metsästyksmaiden sosioekologisesta pirstaloitumisesta (2008-2009).

2.2.3 Porotalouden politiikkalohko

Porotalouden vaikuttavuustavoitteet

Porotalouspolitiikan yhteiskunnallisena vaikuttavuustavoitteena on vahvistaa porotalouden roolia merkittävänä ja kannattavana alueellisena maaseutuelinkeinona porojen talvilaidunten kestävä käytön asettamissa rajoissa. Tässä yhteydessä tutkimuksen tehtävänä on säännöllisesti tuottaa arviot laidunvarojen tilasta sekä porotalouden taloudellisista reunaehdoista.

Tutkimuslaitoksen porotalouden keskeiset toiminnalliset tavoitteet

- Tuotetaan tietoa poronhoidosta ja porotaloudesta laaja-alaisesti ottaen huomioon poron elinympäristö ja ekologia sekä poronhoidon taloudelliset ja kulttuurilliset tekijät.
- Seurataan porolaidunten tilaa sekä kehitetään edelleen laiduninventointimenetelmiä.

Tutkimuslaitoksen porotalouden tulostavoitteet 2008

Porolaidunten tilanseuranta sekä laiduninventointimenetelmän kehittäminen

- Jatketaan tutkimusta vertailukelpoisten tulosten tuottamiseksi porolaidunten tilasta vuonna 2010 tehtävää eloporolokujen määrittämistä varten.

Porohoidon ekologiset ja taloudelliset reunaehdot

- Käynnistetään tutkimushanke (2008-2012) poron ruokinnan ekologisten ja taloudellisten vaikutusten selvittämiseksi. Vuonna 2008 suunnitellaan hankekokonaisuus ja aloitetaan porojen ruokinnan laajuutta ja käytäntöjä selvittävä kartoitus.
- Käynnistetään tutkimushanke (2008-2009) porotalouteen kohdistuvien tukien ja avustusten määrästä sekä alueellisesta kohdentumisesta vuosina 2005-2007.

Poronlihatuotteiden markkinat ja myyntikanavat (2008-2010)

- Jatketaan tutkimushanketta poroelintarvikkeiden asemasta suurtalouksissa ja vähittäiskaupassa.
- Jatketaan hanketta jalostusteollisuuden poronlihatuotteiden markkinoiden kehittymisestä.

3. Taloudelliset voimavarat

Tutkimuslaitokselle arvioidaan vuonna 2008 kertyvän toiminnan tuottoja yhteensä 4,97 milj. euroa, josta maksullisen toiminnan tuotot ovat 1,93 milj. euroa, vuokrat ja käyttökorvaukset 0,17 milj. euroa ja muut toiminnan tuotot 2,87 milj. euroa. Muun toiminnan tuotot sisältävät EU:lta ja valtionhallinnolta sekä sen ulkopuolelta yhteistoiminnasta saatavat tuotot.

Toiminnan kuluiksi ennakoidaan 23,42 milj. euroa. Toiminnan kulujen arvioidaan laskevan hieman vuoden 2007 tasosta tuottavuusohjelman mukaisesti. Kulurakenteessa ei ennakoida tapahtuvan suuria muutoksia.

Käyttöomaisuusinvestointien määrä laskee 0,10 milj. euroon; lasku johtuu kirjauskäytäntöjen muutoksesta.

Valtion talousarviossa on tutkimuslaitoksen toimintamenoihin vuodelle 2008 osoitettu 16,0 milj. euroa. Määrärahat vähenevät tuottavuusohjelman mukaisesti. Vuoden 2007 määrärahojen kasvu johtuu Rymättylän tutkimusaseman uusinvestoinneista. Rymättylän tutkimusaseman pallo supistaa myös toiminnasta saatavia tuloja 60 000 eurolla. Lisäksi ennakoidaan vuodelta 2007 siirtyvän toimintameno-rahautusta 3,5 milj. euroa. Toimintamomentille budjetoidaan tuloja 4,4 milj. euroa. Valtion yhteistoiminnasta saatavat tuotot sekä niitä vastaavat menot on nettoutettu toimintamenoihin vuodesta 2007 alkaen. Muilta momenteilta tulevaa rahoitusta arvioidaan olevan 2,2 milj. euroa, josta Inarin järven säännöstelyistä aiheutuviin hoitotoimenpiteisiin varattua rahoitusta on 0,70 milj. euroa ja muuta erittelemätöntä rahoitusta 1,5 milj. euroa. Muu erittelemättömän talousarviorahoituksen osuus vähenee vuoteen 2006 verrattuna nettouttamisesta johtuen. Muu erittelemätön talousarviorahoitus pitää sisällään Suomen Akatemialta tulevan rahoituksen, kirjaamisoikeusperusteisen yhteistutkimusrahoituksen, hirvieläinten ja petoeläinten vahinkojen korvaamiseen tarkoitetun rahoituksen sekä työllisyysrahoituksen.

4. Seuranta ja raportointi

Kohdan 2.2 tulostavoitteet raportoidaan vuodenvaihteessa 2008/-09 ellei toisin mainita.

Kaikkien tulostavoitteiden toteutumista seurataan syyskuun 30. päivään 2008 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen väliraportin sekä maaliskuun 15. päivään 2009 mennessä laadittavan tutkimuslaitoksen toimintakertomuksen perusteella. Tulostavoitteisiin liittyvien tunnuslukujen toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa.

Lisäksi tutkimuslaitos voi tarvittaessa raportoida tai ministeriön kanssa keskustella tulostavoitteiden toteutumasta sekä merkittävistä poikkeamista, jotka tulisi ottaa huomioon tutkimuslaitoksen toiminnassa tai ohjauksessa.

Helsingissä, 30 päivänä tammikuuta 2008.

Sirkka-Liisa Anttila
Maa- ja metsätalousministeri

Eero Helle
Ylijohtaja

Christian Krogell
Osastopäällikkö

Liite 1. Tunnuslukutaulukko

Toiminnan kustannukset	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi sekä tilastointi</i>	2,80	2,28	2,85	2,88
- josta EU:n tiedonkeruunohjelma	2,14		2,17	2,19
<i>Kalantutkimus</i>	7,17	7,04	7,11	6,94
- josta vesipuitedirektiivin täytäntöönpano	0,34		0,55	0,80
<i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	2,31	2,37	2,28	2,28
<i>Riistantutkimus</i>	3,14	3,04	3,04	3,01
<i>Porontutkimus</i>	0,63	0,60	0,63	0,62
- josta porolaidunten tilan seuranta	0,08		0,10	0,10
<i>Kalakantojen hoito</i>	2,32	2,49	2,31	2,30
<i>Vesiviljely</i>	4,94	4,96	4,90	4,81
<i>Muu palvelutuotanto</i>	0,31	0,30	0,30	0,27
<i>Yhteensä</i>	25,76	23,08	25,59	25,30

Yksikkökustannukset €/kpl, €/litra	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
<i>Kanta-arviot ¹⁾</i>	196 664	142 500	169 500	168 000
<i>Tilastot ¹⁾</i>	91 218	55 600	73 000	73 000
<i>Mäti, litraa</i>	308	270	310	310
<i>Laitospoikaset, py à 50 g /kpl</i>	1,27	1,19	1,25	1,25
<i>Luonnonravintopoikaset py à 5 g /kpl</i>	0,10	0,14	0,12	0,12

¹⁾ Yksikkökustannukset nousevat palkallisen poissaolon kustannuslaskennan muutoksen johdosta.

Tuottavuus	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
<i>Kokonaistuottavuus (3 vuoden ka.)</i>	99,8		100	102
<i>Työntuottavuus (3 vuoden ka.)</i>	106,8		110	112
<i>Tutkimustoiminnan ja asiantuntijatehtävien kokonaiskustannukset/tutkijahtv 1 000 € ¹⁾</i>	131	185	127	124
<i>Asiantuntijatarkastetut tieteelliset artikkelit/tutkijahtv, kpl</i>	0,9	0,8	0,8	0,9
<i>Muut julkaisut/tutkijahtv, kpl</i>	2,5	2,7	2,7	2,7
<i>Kanta-arviot kpl/htv ²⁾</i>	0,46	0,52	0,52	0,52
<i>Tilastot kpl/htv ²⁾</i>	1,03	1,65	1,65	1,50
<i>Mäti, litraa/htv</i>	355	390	360	360
<i>Laitospoikaset, 1 000 py à 50 g /kpl/htv</i>	110 265	112 000	110 000	110 000
<i>Luonnonravintopoikaset 1 000 py à 5 g /kpl/htv</i>	1 518 458	780 000	1 500 000	1 500 000

¹⁾ Tutkimustoiminnan ja asiantuntijatehtävien määrittelyä tarkennettu

²⁾ Palkallisen poissaolon kohdentumista muutettu

	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
Maksullinen toiminta, 1000€				
Tutkimus-, tilasto- ja palvelusuoritteet				
<i>Maksullisen toiminnan tuotot</i>	607	830	770	850
<i>Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset</i>	519	710	655	735
<i>Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)</i>	88	120	115	115
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	117	117	118	116
Vesiviljelytuotteet				
<i>Maksullisen toiminnan tuotot</i>	1 071	1 080	1 080	1 100
<i>Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset</i>	1 743	1 510	1 510	1 730
<i>Kustannusvastaavuus (tuotot-kustannukset)</i>	-672	-430	-430	-630
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	61	72	72	64
	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
Yhteisrahoitteinen toiminta, 1000€				
<i>Yhteisrahoitteisen toiminnan tulot</i>				
<i>- muilta valtion virastoilta saatava rahoitus</i>	2 833	2 860	2 860	2 900
<i>- EU:lta saatava rahoitus</i>	202	300	300	300
<i>- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus</i>	549	400	450	450
<i>- yhteistoiminnan muut tuotot</i>	85	50	60	60
<i>Tulot yhteensä</i>	3 669	3 610	3 670	3 710
<i>Hankkeiden kokonaiskustannukset</i>	12 228	11 950	11 960	11 850
<i>Kustannusvastaavuus (tulot-kustannukset)</i>	-8 559	-8 340	-8 290	-8 140
<i>Kustannusvastaavuus, %</i>	30	30	31	31
b-c) Tuotokset ja laadunhallinta				
Suoritteet	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
<i>Annetut lausunnot</i>	128	105	105	110
<i>Työryhmäjäsennydet</i>	303	260	260	260
<i>Tieteelliset julkaisut</i>	104	80	80	85
<i>Kanta-arviot ja tilastot</i>	18	19	19	18
<i>Mäti, litraa</i>	4 150	4 250	4 100	4 200
<i>Laitospoikaset, 1 000 py à 50 g /kpl</i>	1 265	1 225	1 150	1 200
<i>Luonnonravintopoikaset 1 000 py à 5 g /kpl</i>	1 747	1 130	1 000	1 600
<i>Emokalat ja ravut, kantoja mädintuotannossa kpl</i>	61	62	61	61
<i>Maitia maitipankissa, kantoja tallennettu kpl</i>	42	42	42	42

Henkisten voimavarojen hallinta	Toteuma 2006	Tavoite 2007	Ennuste 2007	Tavoite 2008
Henkilöstömäärä, henkilötyövuotta				
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi sekä tilastointi</i>	47	38	48	48
<i>Kalantutkimus</i>	108	108	106	104
<i>- josta vesipuitedirektiivin täytäntöönpano</i>	3		8	10
<i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	30	32	30	30
<i>Riistantutkimus</i>	45	41	44	43
<i>Porontutkimus</i>	7	7	7	7
<i>- josta porolaidunten tilan seuranta</i>	1		2	2
<i>Kalakantojen hoito</i>	12	13	12	12
<i>Vesiviljely</i>	67	74	66	65
<i>Muu palvelutuotanto</i>	5	4	4	3
<i>Yhteensä</i>	321	317	317	312
Henkilöstörakenne, henkilötyövuotta				
<i>Johtajat</i>	7	7	7	7
<i>Tutkijat</i>	98	98	98	96
<i>Vesiviljely</i>	60	65	65	59
<i>Muu henkilöstö</i>	156	147	147	150
<i>Yhteensä</i>	321	317	317	312
Henkilöstön hyvinvointi				
<i>Sairauspoissaolot, työpäivää/henkilötyövuosi</i>	10,3	6,5	6,5	8,0
<i>1-3 sairauspäivän tapausten osuus kaikista sairaustapauksista</i>	73,3	79,0	79,0	73,0
<i>Terveysprosentti, ilman sairauspoissaoloja olleiden henkilöiden lukumäärän %-osuus</i>	58,1	40,0	60,0	60,0
Osaaminen				
<i>Koulutustasoindeksi</i>	5,2	5,3	5,3	5,4
<i>Korkeakoulu- ja yliopistotason tutkinnon suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä</i>	46,5	45,0	46,5	47,0
<i>Tutkijakoulutuksen (lisensiatin ja tohtorin tutkinnon) suorittaneiden %-osuus henkilöstöstä</i>	18,4	17,0	18,4	18,5

Liite 2. Taloudelliset voimavarat

	Tilinpäätös	Tulossopimus	Ennuste	Tulossopimus
	2006	2007	2007	2008
TUOTTO JA KULULASKELMA, 1000€⁴⁾				
Toiminnan tuotot	4 814	4 780	4 750	4 967
Maksullisen toiminnan tuotot	1 612	1 910	1 850	1 925
Vuokrat ja käyttökorvaukset	165	160	160	170
Muut toiminnan tuotot	3 037	2 710	2 740	2 872
Toiminnan kulut	24 235	23 952	23 033	23 421
Ostot tilikauden aikana	3 066	2 893	2 875	2 896
Henkilöstökulut	13 513	13 360	13 400	13 088
Vuokrat	2 869	2 760	2 900	2 800
Palvelujen ostot	2 904	3 380	2 303	2 976
Muut kulut	1 079	1 028	1 008	1 070
Valmisteveraston lisäys (-) tai vähennys (+)	220	-77	-75	23
Valmistus omaan käyttöön	-670	-852	-835	-780
Poistot	858	840	850	800
Sisäiset kulut	398	617	605	550
Rahoitustuotot ja -kulut (netto)	-1	1	1	-2
Satunnaiset tuotot ja (-)kulut (netto)	-1	1	1	
Tuotot - kulut	-19 421	-19 172	-18 283	-18 454
Käyttöomaisuusinvestoinnit, 1000€	213	150	130	100
TOIMINNAN RAHOITUS, 1000 €⁴⁾				
- toimintamenomomentin bruttotulot ³⁾	2 895	4 350	4 350	4 420
- toimintamenomomentin bruttomenot ³⁾	25 316	22 427	22 983	21 441
Toimintamenorahoitus, netto ¹⁾	22 421	18 077	18 633	17 021
josta: - saman vuoden määräraha (TA+LTAt)	16 597	17 077	17 077	16 021
- edelliseltä vuodelta siirtynyt mr ²⁾	5 824	3 500	5 056	3 500
- seuraavalle vuodelle siirtyvä mr ²⁾	5 056	2 500	3 500	2 500
Muilta momenteilta tuleva rahoitus yhteensä	3 882	2 100	2 100	2 200
- Mom. 30.50.22 Vesivarojen käytön ja hoidon menot	689	700	700	700
- muu erittelemätön talousarviorahoitus ³⁾	3 193	1 400	1 400	1 500

¹⁾ Toimintamenomomentin luvut sisältävät arvokalojen sopimuskasvatustoimintaan (mom. 24) ja kalanviljelylaitoksien ja tutkimusasemien perusparannukseen (mom. 74) tarkoitettua rahoitusta. Kyseiset momentit on yhdistetty toimintamenomomentille vuodesta 2005 alkaen.

²⁾ Sisältää sopimuskasvatuksen seuraavan vuoden sopimuksiin varatun rahoituksen

³⁾ Vuonna 2007 valtion yhteistoiminnasta saadut tuotot ja menot on nettoutettu toimintamenomomentille. Nettoutuksen johdosta toimintamenojen bruttotulot ja menot kasvavat ja muu erittelemätön talousarviorahoitus vähenee 1,6 milj. euroa

⁴⁾ Tuotto- ja kululaskelmassa on huomioitu tulotavoitteen vähennyksenä ja menotavoitteen lisäyksenä II lisätalousarvio.

Liite 3. Istutukset

Istutetaan vuonna 2008 eri kohdevesistöihin lohen, meritaimenen, järvilohen ja saimaannieriän poikasia seuraavat määrät.

Istutusalue	Istutusvesi	Istutuskanta	Jokipoikanen1-vuotias	Vaelluspoikanen 2-vuotias
LOHI	YHTEENSÄ		300 000	502 000
Suomenlahti	Kymijoki	Neva		198 000
	Kymijoki	Tornionjoki		1 000*
	Vantaanjoki	Neva		40 000
Saaristomeri	Paimionjoki	Neva		20 000
	Aurajoki	Neva		38 000
Selkämeri	Kokemäenjoki	Neva		4 000*
		Tornionjoki		109 000
	Merikarvianjoki	Tornionjoki		56 000
Perämeri	Perhonjoki	Oulujoki		24 000
	Kiiminkijoki	Iijoki	200 000	4 000*
	Kuivajoki	Simojoki	100 000	
	Simojoki	Simojoki		4 000*
	Tornionjoki	Tornionjoki		4 000*
MERITAIMEN	YHTEENSÄ		213 000	90 000
Suomenlahti	Ingarskilanjoki	Ingarskilanjoki	5 000	20 000
Selkämeri	Isojoki	Isojoki	20 000	20 000
Perämeri	Lestijoki	Lestijoki	18 000	10 000
	Perhonjoki	Lestijoki		10 000
	Kiiminkijoki	Iijoki	50 000	25 000
	Tornionjoki	Tornionjoki	100 000	5 000
JÄRVILOHI	YHTEENSÄ		20 000	30 000
Saimaa	Pielisjoki	Vuoksen vesistö		30 000
	Ala-Koitajoki	Vuoksen vesistö	10 000	
Pielinen	Lieksanjoki	Vuoksen vesistö	10 000	
NIERIÄ	YHTEENSÄ		20 000	
Vuoksen vesistö	Saimaa	Vuoksen vesistö	20 000	

* Merkintäeriä suojaparvineen

Liite 4 Toiminnallinen jaottelu

Päätoiminnot	2006 toteuma			2007 arvio			2008 tavoite		
	Tulot m€	Menot m€	Htv	Tulot m€	Menot m€	Htv	Tulot m€	Menot m€	Htv
A. Ministeriötaso ja hallinnon sisäiset tehtävät	-	-	-	-	-	-	-	-	-
B. Viranomais- ja asiantuntijatoiminta sekä muiden julkishyödykkeiden tuottaminen ja näiden edellyttämä kehittäminen	1,3	8,3	131	1,1	8,2	135	1,1	8,3	137
<i>Kala- ja riistavarojen arviointi ja tilastointi</i>	0,9	2,4	47	0,9	2,5	48	0,9	2,3	46
<i>Tutkimuksen asiantuntijatoiminta, josta</i>		0,8	16		0,8	16		1,1	19
- <i>Kalantutkimus</i>		0,4	6		0,4	6		0,5	7
- <i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>		0,1	4		0,1	4		0,2	5
- <i>Riistan- ja porontutkimus</i>		0,3	6		0,3	6		0,4	7
<i>Vesipuitedirektiivin täytäntöönpano</i>	0,1	0,4	5	0,1	0,6	8	0,1	0,8	10
<i>Kalakantojen hoito</i>	0,1	0,6	7	0,1	0,6	7	0,1	0,6	7
<i>Porolaidunten tilan seuranta</i>		0,4	1		0,1	2		0,1	2
<i>Vesiviljely</i>	0,2	3,7	55		3,6	54		3,4	53
C. Tutkimustoiminta	1,8	12,9	168	2	12,7	160	2,1	12,2	154
<i>Budjettirahoitteinen, josta</i>		7,2	116		7,0	110		6,5	104
- <i>Kalantutkimus</i>		3,8	68		3,7	65		3,5	62
- <i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>		1,4	19		1,4	18		1,3	17
- <i>Riistan- ja porontutkimus</i>		2,0	29		1,9	27		1,7	25
<i>Ulkopuolinen rahoitus, josta</i>	1,8	5,7	52	2	5,7	50	2,1	5,7	50
- <i>Kalantutkimus</i>	1,2	3,2	31	1,4	3,2	29	1,4	3,2	29
- <i>Elinkeino- ja yhteiskuntatutkimus</i>	0,4	0,8	5	0,3	0,8	5	0,4	0,8	5
- <i>Riistan- ja porontutkimus</i>	0,2	1,7	16	0,3	1,7	16	0,3	1,7	16
D. Muut palvelut ulkoisille asiakkaille	1,5	2,7	22	1,5	2,7	22	1,5	2,7	21
<i>Maksulliset tutkimus- ja asiantuntijasuoritteet</i>	0,2	0,1	3	0,2	0,1	3	0,2	0,1	3
<i>Sopimuskasvatus</i>		1,5	1		1,5	1		1,5	1
<i>Vesiviljelyn maksullinen toiminta</i>	1,1	1,0	15	1,1	1,0	15	1,1	1,0	15
<i>Kiinteistöpalvelun myynti</i>	0,2	0,1	3	0,2	0,1	3	0,2	0,1	2
Yhteensä	4,6	23,9	321	4,6	23,6	317	4,7	23,2	312
Infrastruktuurin menot (sisältyvät yllä oleviin)	0,2	7,0	46	0,2	6,9	45	0,2	7,0	47
<i>Investointimenot</i>		1,0	3		1,0	3		1,0	3
<i>Viestintä ja kehittäminen</i>		0,5	6		0,5	6		0,5	6
<i>Tietohallintopalvelut</i>								0,8	6
<i>Palvelu</i>	0,2	5,5	37	0,2	5,4	36	0,2	4,7	32

Asiantuntijatoiminta sisältää kotimaisen ja kansainvälisen asiantuntijatoiminnan, lausunnot ja seminaarit.

Budjettirahoitteinen tutkimustoiminta sisältää toimintamenoilla toteutetun tutkimustoiminnan.

Menot ja tulot sisältävät kaikki menot ja tulot. Palkkamenot on otettu toiminnon kustannuslaskennasta.

Pääyksiköiden yleiset menot on vyörytetty menojen suhteessa ja htv:t on vyörytetty htv:n suhteessa A-D toiminnoille.

Infrastruktuurin menot jaettu menojen suhteessa ja infrastruktuurin htv:t jaettu htv:n suhteessa A-D toiminnoille